

Stichting de Sterremolen

Verslag erfgoed- en cultuurprogramma 2020 - Molen de Ster

Algemeen

2020 was een onvergetelijk jaar met veel onverwachte wendingen vanwege COVID-19. Er vond ondanks de pandemie een erfgoed- en cultuurprogramma in en om Molen de Ster plaats. De locatie is een uniek, kleinschalig cultuurpodium in een historische houtzagerij, midden in Utrecht. Vanwege COVID-19 is erfgoed- en cultuurprogramma in en om Molen de Ster regelmatig aangepast. De doelstelling van Stichting de Sterremolen is o.a. het organiseren van culturele activiteiten, waardoor Molen de Ster als een levend monument ervaren wordt. Voor zover mogelijk is hier in 2020 aan vastgehouden.

Activiteiten

In 2020 zijn 55 evenementen gepland, exclusief de wekelijkse reguliere zaterdagopenstelling van de molen. Vanwege COVID-19 konden 18 evenementen geen doorgang vinden. Onder andere in plaats daarvan zijn in 2020 diverse basis- en middelbare scholen uit Utrecht en De Bilt met hun leerlingen in en rond de molen rondgeleid. Dat betrof ruim 500 leerlingen.

De overige evenementen waren ofwel in de buitenlucht, ofwel binnen met een beperkt aantal bezoekers. De setting werd daardoor anders, en vaak ook heel sfeervol en intiem. Echter de inkomsten werden door de kleine (toegestane) bezoekersaantallen met 80% verminderd.

Voor een compleet overzicht van de activiteiten en de bezoekersaantallen, zie de laatste pagina van dit verslag. De activiteiten waren vaak kleinschalig en niet muziek-gerelateerd. Een inhoudelijk overzicht van de activiteiten bij de molen is hieronder (bijna) geheel chronologisch weergegeven, d.m.v. foto impressies. Tevens zijn de publiciteit, opkomst, evaluatie inhoudelijk en conclusie daarin verwerkt.

Publiciteit

Offline

Het cultuurprogramma van Molen de Ster was, fysiek en digitaal, duidelijk zichtbaar. In het eerste kwartaal ontvingen alle bewoners van Utrecht West een flyer met het programma van Molen de Ster. De posters hingen op ontmoetingsplekken in Utrecht West en in het centrum.

Per activiteit werden alle lokale media aangeschreven. Een aantal activiteiten waren onderdeel van grotere programma's en werden meegenomen in de offline flyers/programmaboekjes van onze partners.

In 2019 werden er zo'n 80 posters door de Utrechtse drukkerij Kapitaal gezeefdrukt en vervolgens door de stad verspreid. Deze werden vol enthousiasme ontvangen door bezoekers, organisatoren en artiesten. Ook werd de achterliggende gedachte van deze campagne moeiteloos door hen begrepen: bij een locatie waar ambacht in stand wordt gehouden hoort ook promotie die een ambacht in stand houdt. Het proces was echter erg arbeidsintensief en niet goedkoop, waarvoor er voor gekozen is om dit in 2020 niet voort te zetten.

Website

Van januari t/m december 2020 werd onze homepage www.molendester.nu bijna 25.000 keer bezocht (50% t.o.v. 2019), ondank het wegvallen van het grootste deel van de agenda die voorheen veel bezoekers naar de website trok. De ruimte die is ontstaan in de communicatie is veelal gebruikt om meer te vertellen over de historie van het molenerf, het houtzaagcomplex en de werking van de molen zelf. Ook via de acties van de horeca, zijn veel mensen geattendeerd op het cultureel erfgoed van houtzaagmolen De Ster.

Social Media

Op social media groeit de bekendheid van het monument en is het afgelopen jaar licht gegroeid. Momenteel volgen bijna 4.600 volgers Molen de Ster via de facebookpagina en 1300 (845 in 2019) op instagram. Dit is het resultaat van onze constante stroom van afwisselende, visueel aantrekkelijke posts en het regelmatig / structureel posten van brede content (cultuur, erfgoed, dieren op het molenerf). Onze Culturele nieuwsbrief telt 774 abonnees, de cultuurhistorische nieuwsbrief 208 abonnees en het Twitter account @MolenDeSter heeft 627 volgers.

Videos

Om aan de buitenwereld te kunnen laten zien hoe een culturele dag of avond in Molen de Ster er uit ziet, werd er belang gehecht aan aftermovies en andere promofilmmpjes. Verschillende (vrijwillige) videografen en editors maakten deze audiovisuele content, zodat deze gebruikt konden worden op de website, in online campagnes op social media, of om toekomstige evenementen te kunnen promoten. De aftermovies zijn veelal rechtstreeks op facebook bekeken, het youtube kanaal van Molen de Ster wordt met name gebruikt als archief.

Financiën

De eindafrekening van het erfgoed- en cultuurprogramma 2020 is opgemaakt en wordt separaat verzonden.

Opkomst

In het eerste kwartaal van 2020 bezochten bijna 500 bezoekers de molen, waarvan het merendeel van de bezoekers kwam via het erfgoed- en cultuurprogramma. Van half april tot eind december zijn de rondleidingen en de zaterdagse openstelling voor het publiek afgelast. Daardoor zijn de totale aantallen bezoekers in 2020 nauwelijks vergelijkbaar met voorgaande jaren.

De drukste momenten in het jaar waren normaliter de markten, muziekevenementen, concerten in de zagerij, filmvertoningen, Nationale Molendagen, Open Monumentendagen en niet te vergeten de wekelijkse openstelling voor het publiek op zaterdag. In 2020 zou Molen de Ster ook hebben geparticipeerd in de activiteiten rond de start van de Vuelta, die werd afgelast.

Dit programma is grotendeels weggevallen vanaf half maart. De programmering die in aangepaste vorm wel heeft plaatsgevonden kon online of met een zeer klein aantal bezoekers.

Bezoekers bij de molen zijn niet veranderd en zeer gemengd: van studenten, yuppen, Nederlanders met een migratieachtergrond, tot aan gezinnen met jonge kinderen. Verrassend veel bezoekers waren niet afkomstig uit Lombok; dit was $\pm 50\%$ van het totaal.

De molen als trekpleister voor toeristen heeft in 2020 voornamelijk gewerkt voor binnenlandse toeristen.

Evaluatie inhoudelijk

Vanwege geluidsklachten uit de buurt is de cultuurprogrammering voor 2020 aangepast door akoestischer te programmeren.

Na de uitbraak van COVID-19 hebben we alle programmering geannuleerd, dan wel aangepast tussen half maart en half juli. We zijn toen gaan focussen op wat wél mogelijk is, en hebben in juli/augustus kleine zomerconcerten in de zagerij (maximaal 30 personen) georganiseerd en terrasconcerten op zondag.

We hebben tot op heden geen klachten meer over het geluid ontvangen.

Conclusie

Op basis van de hiervoor genoemde resultaten, aantallen en meningen kan gesteld worden dat het Molen de Ster cultuurprogramma is uitgevoerd in aangepaste vorm waar mogelijk. De opkomst was zo hoog mogelijk, de waardering was groot en de organisatie heeft zo goed mogelijk ingespeeld op de behoefte van gasten en artiesten die zich (massaal) aanmeldden om bij de molen te mogen optreden.

Toekomstperspectief n.a.v. ontwikkelingen in 2020:

Bestuurlijke heroriëntatie en koerswijziging per 2021

Het succes van onze activiteiten meten wij onder meer af aan het aantal bezoekers, de betrokkenheid, inzet en waardering vanuit de buurt en in het licht van de doelstellingen, prioriteiten en (financiële) risico's van de stichting als geheel. Op basis van de resultaten over 2019 is aanvankelijk vol enthousiasme het vervolgprogramma Molen de Ster 2020 en 2021 ingezet.

Maar op grond van een bestuurlijke heroriëntatie, mede gevoed door de feedback op de meerjarensubsidieaanvraag cultuur en corona is door het bestuur van stichting De Sterremolen besloten geen twee-jarensubsidie aan te vragen voor onze culturele activiteiten. Dit is wellicht een verrassing voor velen, maar gelet op de omstandigheden en onzekerheden een afgewogen besluit van het bestuur. Op basis van dat besluit zijn alle langjarige verplichtingen (huisvesting, programmeur e.d.) in 2020 afgebouwd.

Het cultureel programma van 2020 is afgerond met aanpassingen vanwege de beperkingen van de coronamaatregelen en afwikkelen van langdurige verplichtingen. De afgelopen tijd hebben de bestuursleden, mede geïnspireerd door frisse blikken van nieuwe bestuurders, goed gekeken hoe de ontwikkelingen waren bij ons cultureel programma en wat onze prioriteiten zouden moeten zijn.

De opdracht voor cultuur hebben we als stichting in 1988 neergelegd bij Stadsherstel (zij namen toen de molen van ons over), de cultuurprogrammering kwam toen te liggen bij de bewoners, daarna weer bij Stichting De Sterremolen (op verzoek van Stichting Molen de Ster om zo een beter cultuurprogramma te krijgen). Wij hebben er toen flink aan getrokken en ons hele vermogen daarin geïnvesteerd. Dat heeft tot goede resultaten geleid denken we, maar zorgde ook dat we ons te weinig richtten op waarom we bepaalde zaken organiseren en dat andere zaken wat bleven liggen. Daarnaast heeft corona gezorgd voor veel problemen en onzekerheden.

In 2021 zullen we zeker wel culturele activiteiten organiseren, maar meer op projectbasis. We gaan ons daarnaast meer richten op culturele erfgoedactiviteiten. De rondleidingen voor klassen van de scholen, gestart in 2020, hebben bij de scholen, leerlingen, vrijwilligers en bestuur veel enthousiasme losgemaakt.

We laten zeker nog van ons horen over wat we op cultureel gebied gaan organiseren in 2021. Hopelijk zorgt dat ervoor dat we ook voor toekomstige subsidies op cultureel gebied in aanmerking kunnen komen.

Stichting de Sterremolen bedankt:

Bedrijf Molen de Ster

't Hoogt; Miranda van Gelder

De Vorlesebühne; Bernhard Christiansen

De Voorkamer; Esther Smeenk & Pim van der Mijl

SUP school Domstad; Yvonne Timmermans

Poules & Boules; Friso Wiersum en Corinne Meijers

Kitchen Punx; Margherita Rossi

Buurtcamping:

Gemeente Utrecht; Diverse afdelingen en financiering

Financieringen programma 2020 en eerdere jaren: Particuliere donateurs, Provincie Utrecht, Elise Mathilde Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en Stichting Utrecht Wereldmuziek.

We Are Public; Welmoed Terpstra

En natuurlijk alle bezoekers, erfbewoners, vrijwilligers en betrokkenen die het programma bij Molen de Ster tot nu toe mogelijk hebben gemaakt!

Fotoimpressie 2020

Zondag 26 juli 2020, terrasconcert Squirrel

Vrijdag 7 Augustus 2020, Zomerconcert Göksele Yılmaz en Anne Bakker

Zondag 9 augustus 2020, Terrasconcert Teacozy

Vrijdag 14 augustus 2020, Zomerconcert Coyote speelt Joni Mitchell

Zondag 16 augustus 2020, Terrasconcert TODO&Co

Vrijdag 21 Augustus 2020, Zomerconcert Coen Kaldeway trio

Rondleidingen Basisscholen 2020

Overzicht programma Molen de Ster exclusief zaterdagopenstellingen zagerij 2020

Dag	Datum	Evenement	opmerking	Bezoekersaantallen
donderdag	16/1	concert: Orkun Ađır		13
zaterdag	18/1	t Hoogt on tour: The bastard		12
vrijdag	24/1	Vorlesebuhne		4
zondag	26/1	Garden of Vegan Tapas	Uitverkocht	85
zondag	16/2	t Hoogt on tour: Girl		6
zaterdag	7/3	Vorlese buhne		Onb.
zondag	8/3	Ava trio		14
woensdag	18/3	t Hoogt: Woman at War	geannuleerd ivm corona	
zondag	22/3	Vegan high tea	geannuleerd ivm corona	
zondag	12/4	Pasen	geannuleerd ivm corona	
maandag	13/4	Pasen	geannuleerd ivm corona	
woensdag	15/4	t Hoogt: And the we Danced	geannuleerd ivm corona	
zaterdag	25/4	SUP-clinic	geannuleerd ivm corona	
zaterdag	9/5	Nationale Molendagen	geannuleerd ivm corona	
zondag	10/5	Moederdag Brunch met rondleiding door de molen		11
zaterdag	23/5	SUP-clinic		18
zaterdag	30/5	Poules et Boules met muzikale omlijsting	geannuleerd ivm corona	
zaterdag	20/6	SUP-clinic		Onb.
zondag	21/6	Vaderdag met brunch en bbq		9
woensdag	24/6	Queer Film Festival	geannuleerd ivm corona	
donderdag	25/6	Diner concert: Mary Elaine Jenkins	geannuleerd ivm corona	
zaterdag	27/6	Poules et Boules		28
zondag	28/6	Kunstmarkt	geannuleerd ivm corona	
zaterdag	4/7	SUP-clinic		18
zaterdag	10/7	Speelklok Roadshow van Museum Speelklok		Onb.
zondag	12/7	Houtmarkt	geannuleerd ivm corona	

woensdag	15/7	De Voorkamer Lombok dialoog		25
zaterdag	18/7	SUP-clinic		18
zaterdag	18/7	Theater Topinamboer, pop-up diner	geannuleerd ivm corona	
zondag	19 juli	Vueltadag	geannuleerd ivm corona	
zondag	26/7	Terrasconcert - Squirrel		25
zaterdag	1/8	SUP-clinic		18
zaterdag	1/8	poules et Boules		28
zondag	2/8	Terrasconcert - Speed 78		20
vrijdag	7/8	Zomerconcert: Göksel Yilmaz vroege editie	geannuleerd ivm te laag aantal verkochte kaartjes	
vrijdag	7/8	Zomerconcert: Göksel Yilmaz late editie		13
zondag	9/8	Terrasconcert - Teacozy		20
vrijdag	14/8	Zomerconcert: Coyote speelt Joni Mitchell vroege editie		17
vrijdag	14/8	Zomerconcert: Coyote speelt Joni Mitchell late editie	UITVERKOCHT	31
zaterdag	15/8	SUP-clinic		18
zondag	16/8	Terrasconcert - Todo Co		25
vrijdag	21/8	Zomerconcert: Coen Kaldeway trio vroege editie		18
vrijdag	21/8	Zomerconcert: Coen Kaldeway trio late editie	UITVERKOCHT	30
Zondag	23/8	Terrasconcert - Duraa en Senna		20
zaterdag	29/8	Buurtcamping Kindertheatervoorstelling		15
Zondag	30/8	Terrasconcert - 16 Bis		18
zaterdag	12/9	Open monumentendag		42
zondag	13/9	Vegan High Tea	UITVERKOCHT	33
zondag	13/9	Pasar molen	geannuleerd ivm corona	
zaterdag	19/9	Poules et Boules		28
zaterdag	3/10	SUP-clinic		18
zaterdag	17/10	Vorlesebuhne	geannuleerd ivm corona	

zondag	1/11	Liedje voor een Dierbare	deels online	40
donderdag	10/12	Amnesty schrijfestafette		15
zondag	13/12	wintermarkt	geannuleerd ivm corona	
donderdag	24/12	Vorlesebuhne	geannuleerd ivm corona	
Heel 2020	Q2/Q3 & Q4	Rondleidingen basisscholen		>500